

Poročilo Centra notranje revizije za leto 2019

1. NAMEN PRIPRAVE LETNEGA POROČILA

V skladu s členom 281a. Zakona o gospodarskih družbah, 144. členom Zakona o bančništvu in 12. členom Listine o delovanju Centra notranje revizije v NLB d.d. mora Notranja revizija izdelati letno poročilo o notranjem revidiranju ter ga predložiti Upravi, Revizijski komisiji, Nadzornemu svetu in revizorju računovodskih izkazov, Uprava pa mora s tem poročilom in mnenjem Nadzornega sveta k poročilu seznaniti Skupščino delničarjev.

Z Letnim poročilom Notranja revizija obvešča Upravo, Nadzorni svet, Komisijo za revizijo, Skupščino delničarjev in revizorja računovodskih izkazov o:

- izjavi o nepristranskosti in neodvisnosti;
- uresničevanju letnega načrta dela;
- glavnih ugotovitvah opravljenih revizij poslovanja;
- oceni skladnosti prakse prejemkov s politiko prejemkov;
- izvajanju Programa zagotavljanja in izboljševanja kakovosti.

Poročilo vsebuje vse informacije, ki so navedene v 144. členu Zakona o bančništvu.

2. IZJAVA O NEPRISTRANSKOSTI IN NEODVISNOSTI

Dolžnosti direktorja Notranje revizije in notranjih revizorjev v NLB v zvezi z zagotavljanjem neodvisnosti in nepristranskosti, izogibanjem nasprotja interesov in poročanjem o nastanku kakršnihkoli okoliščin, ki bi lahko oslabile njihovo neodvisnost in nepristranskost, so opredeljene v Listini o delovanju Notranje revizije NLB d.d.

Neodvisnost Notranje revizije je vzpostavljena z njenim položajem podporne službe vodstva v organizacijski shemi NLB, funkcijsko ločenostjo od ostalih delov banke ter neposrednim poročanjem Upravi, Nadzornemu svetu in Komisiji za revizijo.

Pri določanju ciljev, področij in obsega notranjega revidiranja, opravljanju dela in poročanju je Notranja revizija neodvisna. Osebe, ki opravljajo naloge notranjega revidiranja, v banki ne opravljajo nobenih drugih nalog, ki bi lahko povzročile nasprotja interesov in oslabile njihovo nepristranskost. Prav tako nimajo neposredne odgovornosti ali pooblastil za odločanje o aktivnostih, ki jih revidirajo.

Direktor in notranji revizorji so pri svojem delu nepristranski in brez predsodkov. Potencialne grožnje neodvisnosti in nepristranskosti se obvladujejo na ravni posameznega revizorja, sprejetega posla ter funkcijske in organizacijske odgovornosti. Če sta neodvisnost in objektivnost ogroženi, mora direktor Notranje revizije takšne informacije čim prej razkriti Upravi, Nadzornemu svetu in Komisiji za revizijo.

Skladno s Kodeksom poklicne etike notranjega revizorja in Listino o delovanju Notranje revizije v NLB direktor Notranje revizije izjavi, da **so direktor Notranje revizije in notranji revizorji NLB v letu 2019 delovali neodvisno in da pri njihovem delovanju ni prišlo do okoliščin, ki bi oslabile njihovo nepristranskost.** V ta namen so direktor in vsi notranji revizorji podpisali izjavo, s katero so potrdili svojo neodvisnost in nepristranskost pri delu v letu 2019.

3. URESNIČEVANJE LETNEGA NAČRTA DELA

V letu 2019 je notranja revizija NLB uspešno zaključila **46 načrtovanih revizijskih pregledov** različnih področij delovanja banke in Skupine, **18 pregledov poslovalnic**, pri enem **strateškem projektu** pa je sodelovala v **vlogi svetovalca**. 709 delovnih ur smo porabili za svetovanje vodstvu in drugim zaposlenim. Iz objektivnih razlogov so bili 3 revizijski pregledi preloženi na leto 2020.

4. GLAVNE UGOTOVITVE REVIZIJ

Upravljanje tveganj

V letu 2019 je banka kontinuirano uvajala novosti in izboljšave v kontekstu implementacije spremenjene bančne regulative in dobrih praks, ki veljajo v evropskem bančnem prostoru. V teku so številne razvojne aktivnosti za izboljšanje kvalitete podatkov na nivoju celotne skupine ter višjo stopnjo avtomatizacije regulatornega poročanja na konsolidiranem nivoju.

Banka je začela v veliki meri uporabljati interne statistične modele za sprejemanje poslovnih odločitev in izpolnjevanje regulatornih zahtev. Kapacitete osebja v ekipi za modeliranje in validiranje so močne. Razvojna faza je dobro načrtovana in dobro izvedena, fazo validacije pa bi lahko izboljšali. Poleg tega je banka v začetni fazi določanja splošnega koncepta upravljanja tveganja modela.

Politika uvajanja novih in bistvenih sprememb obstoječih produktov je bila uveljavljena na nivoju Skupine. Poleg tega so bili Standardi tveganj NLB Skupine prenovljeni samo za namen produktov za prebivalstvo.

Kreditni proces

Kreditni proces se nenehno nadgrajuje in optimizira. Vzpostavljene so ključne kontrole v procesu in ločevanje pristojnosti in nalog. Zaradi ohranjanja in povečanja konkurenčnosti so bili uvedeni spletni produkti v segmentu prebivalstva in podjetij. Priporočene so bile določene izboljšave v kreditnem procesu za spletna posojila za podjetja.

Potrošniški portfelj izkazuje stalno rast. Kakovost portfelja je visoka in splošno spremljanje portfelja se izvaja dobro. Vendar pa smo priporočili posebno pozornost in spremljanje za nove odobritve, uporabljene za poplačila obstoječih dolgov, in možno poenostavitev trenutne ponudbe potrošniških kreditov.

Poleg tega je bil pripravljen dokumentacijski okvir za novi strateški fokus banke – čezmejno financiranje.

Upravljanje zavarovanj kreditov se ves čas nadgrajuje in izboljšuje. Vrednotenja sredstev, ki so dana kot zavarovanje, se redno posodablja. Vendar pa obstajajo določene možnosti izboljšav v poročanju AnaCredit in v dokumentiranju procesa izbire cenitev. V nadaljevanju bo potrebno izboljšati tudi informacijsko podporo in optimizirati celotni proces.

Upravljanje slabih posojil

Banka je vzpostavila ustrezen sistem spremljanja in regulatornega poročanja o zmanjševanju obsega slabih posojil na ravni celotne Skupine. Delež slabih posojil se nenehno zmanjšuje. Uvedeno je proaktivno upravljanje problematičnih naložb, zato so bili strateški cilji preseženi. Na račun zmanjševanja portfelja slabih posojil mora banka upravljati občutni obseg zunajbilančnih terjatev, ki so predmet intenzivnih postopkov izterjave. Poleg tega je v teku celovita prenova celotnega procesa izterjave.

Upravljanje informacijske tehnologije

V delovanju IT banka ni imela večjih nenačrtovanih zaustavitev sistema, ki bi znatno vplivale na poslovanje banke (finančno, zadovoljstvo strank, ugled, kršenje regulatornih zahtev ipd.) Izzivi so predvsem posledica zapolnjevanja vseh novo nastajajočih prostih delovnih mest, ki so posledica uvajanja novih tehnologij in metodologij, ter kompleksnosti IT, ki jo banka začinja sistematično reševati.

Informacijska varnost

Na področju kibernetске varnosti je banka v nekaj letih dosegla občuten napredek. Postavljen je bil okvir kibernetске varnosti. Vzpostavljena je bila Komisija za informacijsko varnost. Varnostni

operacijski center deluje za celotno Skupino. Uvedeno je bilo tudi enotno orodje za upravljanje incidentov in dogodkov. Banka je izvedla testiranje vdorov in analizirala vrzeli kibernetске varnosti. Glavni izzivi so pravočasna uvedba nenehno naraščajočih varnostnih ukrepov in stalno zagotavljanje strokovnega znanja na hitro razvijajočem področju kibernetске varnosti.

Upravljanje podatkov

Kakovost podatkov, ki se uporabljajo v sistemu za poročanje ECB, se je občutno izboljšala. Uvedena so bila lokalna podatkovna skladišča in validacije. V vseh hčerinskih bankah so bili uvedeni direktorji za podatke (CDO), lastniki podatkov in proces upravljanja podatkov. Na ravni Skupine je treba definirati ključne kazalnike kakovosti podatkov in vzpostaviti redno poročanje in spremljanje kakovosti podatkov.

Upravljanje strateških projektov

Za spremljanje izvajanja projektov je banka predstavila posodobljeno strategijo in zmanjšanje portfelja strateških projektov. Uvajanje strateških projektov je bilo v splošnem v skladu s pričakovanju z določenimi odstopanji, po potrebi pa so bili uvedeni spremenjeni načrti z namenom ohranjanja notranjih virov banke, pri čemer so še vedno dosežene koristi projekta. Banka je uvedla tudi sodobno orodje za upravljanje portfelja projektov.

Neprekinjeno poslovanje

Načrti neprekinjenega poslovanja banke so pripravljani in se jih redno preverja. Metodologija analiziranja poslovnega vpliva in načrti reševanja so bili posodobljeni v skladu z novimi grožnjami.

Razvojni proces

Začela se je prenova informacijskega razvojnega procesa, uvajajo pa se tudi elementi agilnih metodologij. Poseben poudarek pri prenovi razvojnega procesa je bila poslovna analiza kot ključna faza razvojnega procesa ter opredelitev kontrol, vlog in pristojnosti zaradi zagotavljanja še boljše kakovosti rezultatov.

Ostalo

V letu 2019 smo opravljali revizijske preglede na drugih področjih poslovanja banke. Ugotovili smo predvsem napredek na področju izvajanja individualnih rezervacij, poslovanja centralnega trezorja in rokovanja z gotovino v poslovalnicah. Proces ICAAP je bil opazno nadgrajen v skladu s smernicami ECB. Ukrepi za znižanje operativnega tveganja v povezavi z osebnimi računi se nenehno sprejemajo in kažejo rezultate. Banka zagotavlja skladnost s predpisi finančnih trgov in kakovostjo vhodnih podatkov o finančnih instrumentih. Načrtovana je nadaljnja krepitev te funkcije.

5. OCENJEVANJE SKLADNOSTI PRAKSE PREJEMKOV S POLITIKO PREJEMKOV

Skladno z zahtevami bančne regulative je Notranja revizija preverila izplačila prejemkov Upravi NLB in zaposlenim s posebno naravo dela v NLB d.d. Izplačila so bila opravljena skladno s Politiko prejemkov ključnih kadrov, ki je usklajena z Zakonom o bančništvu in Smernicami EBA o prejemkih.

6. IZVAJANJE PROGRAMA ZA ZAGOTAVLJANJE IN IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI DELA

Notranja revizija ima sprejet Program zagotavljanja in izboljševanja kakovosti dela z namenom zagotavljanja skladnosti delovanja s strokovnimi in etičnimi pravili notranjega revidiranja ter z namenom nenehnega izboljševanja učinkovitosti in uspešnosti svojega delovanja. Program se je v letu 2019 izvajal na različne načine, opisane v nadaljevanju.

a. Notranja presoja kakovosti

- stalni nadzor direktorja Notranje revizije nad delom notranjih revizorjev;
- stalni strokovni nadzor in usmerjanje dela notranjih revizorjev s strani strokovnih vodij;
- tedensko spremljanje napredovanja posameznih poslov z namenom izboljševanja učinkovitosti dela;
- redni nadzor porabe časa notranjih revizorjev;
- polletno in letno ocenjevanje doseganja ciljev notranjih revizorjev in Notranje revizije kot celote;
- merjenje zadovoljstva vodstev revidiranih enot z delom Notranje revizije.

b. Izobraževanje in usposabljanje

11 od 25 notranjih revizorjev ima različne strokovne licence, ki jih podeljujejo slovenske in mednarodne inštitucije za revizijo. Od tega ima 5 revizorjev mednarodne licence na področju revidiranja informacijskih sistemov (CISA, CISM) in/ali presojevalca upravljanja informacijske varnosti.

Velik del časa so notranji revizorji namenili strokovnemu usposabljanju in izpopolnjevanju v okviru različnih izobraževanj, ki so jih poleg banke organizirali Slovenski inštitut za revizijo (SIR), Mednarodni inštitut za revizijo (IIA), Združenje revizorjev informacijskih sistemov (ISACA), Združenje bank Slovenije (ZBS) in druge pristojne institucije. Svoja znanja so izpopolnjevali na naslednjih področjih: upravljanje informacijskih sistemov in informacijske varnosti, varovanje informacij in osebnih podatkov, novosti v bančni regulativi s poudarkom na upravljanju tveganj, mednarodni računovodski standardi, preprečevanje prevar, zlorab in pranja denarja, korporativno upravljanje ter drugo. Seznanili so se tudi z mednarodnimi trendi na področju revidiranja ter izpopolnjevali svoje veščine komuniciranja.

c. Izvrševanje priporočil zunanje presoje kakovosti

Zadnja zunanja presoja kakovosti delovanja Notranje revizije NLB je bila opravljena v letu 2017. Zunanji izvajalec je potrdil splošno skladnost z vsemi mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju. Primerjalna analiza je pokazala, da je kakovost delovanja notranje revizije nad povprečjem mednarodne bančne in širše konkurence. Zunanji presojevalec je podal tudi nekaj priporočil za nadaljnje izboljšanje delovanja. Priporočila so bila izvršena v predvidenih rokih.

d. Nadzor nad delom notranje revizijskih služb v članicah NLB Skupine

V letu 2019 so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- notranja presoja kakovosti delovanja notranje revizije v treh odvisnih bankah;
- izvedba 2-dnevnega srečanja kompetenčnega področja za notranje revizorje odvisnih bank;
- usposabljanje notranjih revizorjev odvisnih bank na delovnem mestu;
- zagotovljena strokovna pomoč notranjim revizorjem odvisnih bank in drugih družb pri izvajanju revizij;
- kontrola poročil, ki jih pripravljajo notranji revizorji odvisnih bank in družb za svoje organe upravljanja in nadzora (letni načrt dela, trimesečna in letna poročila o delu, izvrševanje revizijskih priporočil).

Ljubljana, 31.01.2020

Attila Kövesdi
Direktor Notranje revizije